

и мясо, та да стане ядро и добро испослѣ за подвѣдѣ (дома-злжкъ). Такызы грыжи и старанія полагамы ніє за малкы-ты агнeta — за животны-ты на планинѣ-тѣ, а за малкы-ты дѣтца — за нашїж-тѣ рожденїя челядь въ това врѣмѧ и въ това мѣсто — въ училище-то, гдѣ-то и ся полага основа за душевно-то и тѣлесно добро или зло за прѣзъ цѣло-то и бѫдже, за това ніенещемъ ни да знаемъ, нъ оставямъ глупавыты да располагать съ глупавыты както имъ кефъ скымне!

До тукъ за взаимноучителны-ты училища. Да кажемъ сега пакъ нѣкоjk за главны-ты или по-горни училища у нась какъ сj за сега. Въ повече-то отъ тѣхъ, раздѣлены на по нѣколко класове или чинове, прѣдаватъ ся на ученицы-ты слѣдующы-ты науки: Св. Исторія, Катихызисъ, Грамматика, Числителница, Землеописаніе, Блъгарска и Всеобща Исторія и т.н. ала какъ ся прѣдаватъ тыя? — безразборно и безсъзнателно — „учите това оттукъ до тамъ“ или „оттамъ до тукъ“ и ученици-ти разбиватъ главж, мжчатъ ся, четжть, само да чешжатъ за да го научатъ на изустъ, нъ не и да научатъ отъ него нѣщо. И слѣдѣ четыре-пять-годишно таково чешеніе, а не ученіе ученици-ти излизатъ изъ училище-то безъ да могжть да мыслятъ отъ само себе за нѣчто и безъ да знаютъ друго повече освѣнъ да си сринчатъ и записватъ имя-то, — оттамъ нататъкъ и кой е день отъ мѣсяца да незнаютъ! Това ни подтверждаватъ хыляды примѣри. Повыкайте, напримѣръ, единъ кой-да-быль ученикъ излѣзъ изъ таково училище и накарайте го да ви напише едно писмо, та щете сяувѣри кога видите, че той не знае ни какъ да начне ни какъ да сврьши, а трѣбва да му канервате, та така да може ви написа той нѣчто; или пакъ накарайте го да ви прѣсмѣтне нѣчто, на пр: 5 оки по 3 пары, вѣрвамъ, че и тукъ ще ся зачерви; а кой е той, какъвъ е той и гдѣ ся намира той, па и что знае и что може той за това никакъ го и не пытайте, зачто-то и вые самы быхте ся засрамили отъ немареніе-то си за поправяніе тыя погрѣшкы у нась. И така, всякой отъ ученицы-ты на тыя училища най-сѣтнѣ излиза изъ училище-то, завръля книжкы-ты си, че ся училь и отива при майсторъ или при господарь и тамъ захваща да учи изново пѣкъ онова, че-то ще му е нужно за въ работж-тѣ за прѣзъ живота; или пакъ ако е селянинъ подбира орало-то или нарамя мотыка-тѣ